

На основу члана 83. став 2, члана 119. став 1. тачка 1, члана 201. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл.гласник РС“, бр. 88/17,27/18, 10/19, 6/20 и 129/21), чланова 19- 21. Правилника о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању („Сл.гласник РС“ бр. 82/15 и 59/20) члана 70. Статута школе дел.број 01-27 од 27.02.2019. године, Школски одбор Гимназије „Вељко Петровић“ у Сомбору је на 21. редовној седници одржаној дана 31.03.2022. године једногласно усвојио:

П Р А В И Л Н И К О ПРАВИМА, ОБАВЕЗАМА И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником утврђују се права и обавезе ученика, дисциплинска и материјална одговорност ученика, васпитно дисциплински поступак, васпитне и васпитно- дисциплинске мере и правна заштита ученика Гимназије „Вељко Петровић“ у Сомбору (у даљем тексту: Школа).

Члан 2.

Уписом у школу ученик стиче права, обавезе и одговорности прописане Законом, Статутом и овим правилником.

Организацијом рада Школа омогућава ученику несметано остваривање његових права и испуњавање обавеза, у остваривању права на стицање образовања.

ІІ ЗАБРАНА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Члан 3.

У Школи су забрањене активности којима се угрожавају, омаловажавају, дискриминишу или издвајају лица, односно групе лица, по основу: расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју и инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања, односно политичког опредељења и подстицање или неспречавање таквих активности, као и по другим основима утврђених законом којим се прописује забрана дискриминације.

Под дискриминацијом лица или групе лица сматра се свако непосредно или посредно, на отворен или прикривен начин, искључивање или ограничавање права и слобода, неједнако поступање или пропуштање чињења, односно неоправдано прављење разлика повлађивањем или давањем првенства.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Члан 4.

У Школи је забрањено: физичко, психичко и социјално насиље, злостављање и занемаривање ученика, физичко кажњавање и вређање личности, односно сексуална злоупотреба ученика или запослених.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног или понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика или запосленог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под **физичким насиљем**, сматра се: физичко кажњавање ученика од старане запослених и других одраслих особа; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика или запосленог; насилно понашање запосленог према ученицима или другим запосленим, као и ученика према другим ученицима или запосленим.

Под **психичким насиљем**, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства ученика или запосленог.

Под **социјалним насиљем**, сматра се искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика социјалних активности Школе.

У Школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања из става 2. овог члана, од стране ученика, његовог родитеља, односно старатеља или одраслог, над наставником, васпитачем, стручним сарадником и другим запосленим.

Због повреде забране из става 8. овог члана, против родитеља, односно старатеља ученика покреће се прекршајни, односно кривични поступак.

Разврставање насиља, злостављања и занемаривања по нивоима

Члан 5.

Разврставање насиља, злостављања и занемаривања на нивое има за циљ обезбеђивање уједначеног поступања (интервенисања) установа у ситуацијама насиља и злостављања када су актери ученици (ученик - ученик, дете и ученик - запослени). Исти облици насиља, злостављања и занемаривања могу да се појаве на више нивоа, али се разликују у интензитету, степену ризика, учесталости, последицама и учесницима.

Први ниво:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: ударање чврга, гурање, штипање, гребанье, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, "призивање".

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: добацивање, подсмевање, искључивање из групе или заједничких активности, фаворизовање на основу различитости, ширење гласина.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито, неумесно, са сексуалном поруком: добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално недвосмислена гестикулација.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија и других комуникационих програма су, нарочито: узнемиравајуће позивање, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом.

Други ниво:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: шамарање, ударање, гажење, цепање одела, "шутке", затварање, плување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, манипулисање.

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: сплеткарење, ускраћивање пажње од стране групе (игнорисање), пеукључивање, неприхватање, манипулисање, искоришћавање.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито: сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија су, нарочито: оглашавањем, снимање и слање видео записа, злоупотреба блогова, форума и чествовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика.

Трећи ниво:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: туча, дављење, бацање, проузроковање опекотина и других повреда, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: застрашивање, уцењивање уз озбиљну претњу, изнуђивање повца или ствари, ограничавање кретања, навођење на коришћење наркотичких средстава и психоактивних супстанци, укључивање у деструктивне групе и организације.

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: претње, изолација, маттретирање групе према појединцу или групи, организовање затворених група (кланова) које има за последицу повређивање других.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито: завођење од стране одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и припуда на сексуални чин, силовање, инцест.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија су, нарочито: снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечија порнографија.

Ради уједначеног и примереног поступања, школа у превенцији и интервенцији на насиље, злостављање и занемаривање, утврђује као лакше повреде обавеза ученика:

- 1) понављање насилног понашања са првог нивоа када васпитни рад није делотворан;
- 2) насилно понашање са другог нивоа када појачани васпитни рад није делотворан.

Насилно понашање са трећег нивоа може да буде третирано као тежа повреда обавеза и као повреда забране утврђене Законом, у зависности од околности (последице, интензитет, учесталост, учесници, време, место, начин и др.), што процењују тим за заштиту и директор.

Интервенција према нивоима насиља, злостављања и занемаривања

Члан 6.

На првом нивоу, по правилу, активности предузима самостално одељењски старешина, наставник у сарадњи са родитељем, у смислу појачаног васпитног рада са васпитном групом, одељењском заједницом, групом ученика и индивидуално.

Изузетно, ако се насилно понашање понавља, ако васпитни рад није био делотворан, ако су последице теже, ако је у питању насиље и злостављање од стране групе према појединцу или ако исто дете и ученик трпи понављено насиље и злостављање за ситуације првог нивоа, установа интервенише активностима предвиђеним за други, односно трећи ниво.

На другом нивоу, по правилу, активности предузима одељењски старешина у сарадњи са педагогом, психологом, тимом за заштиту и директором, уз обавезно учешће родитеља, у смислу појачаног васпитног рада. Уколико појачани васпитни рад није делотворан, директор покреће васпитно-дисциплински поступак и изриче меру, у складу са Законом.

На трећем нивоу, активности предузима директор са тимом за заштиту, уз обавезно ангажовање родитеља и надлежних органа, организација и служби (центар за социјални рад, здравствена служба, полиција и друге организације и службе). Уколико присуство родитеља није у најбољем интересу ученика, тј. може да му штети, угрози његову безбедност или омета поступак у установи, директор обавештава центар за социјални рад, односно полицију.

На овом нивоу обавезни су васпитни рад који је у интензитету примерен потребама ученика, као и покретање васпитно-дисциплинског поступка и изрицање мере, у складу са Законом. Ако је за рад са учеником ангажована и друга организација или служба, установа остварује сарадњу са њом и међусобно усклађују активности.

III ПРАВА И ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

1. Права ученика

Члан 7.

Права ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, Законом о основама система образовања и васпитања и посебним законима.

Школа, односно сви запослени дужни су да обезбеде остваривање права ученика, а нарочито право на:

- 1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева из члана 7. и 8. Закона о основама система образовања и васпитања;
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
- 6) информације о правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа школе, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања и Законом о средњем образовању,
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
- 9) јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцenu и испит;
- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из става 2. тач. 1)-9) овог члана нису остварена;
- 11) заштиту и правично поступање установе према ученику;
- 12) стипендију, кредит, смештај и исхрану у дому ученика, у складу са посебним законом;
- 13) друга права у области образовања и васпитања, у складу са законом

Члан 8.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник ученика може да поднесе писмену пријаву директору школе у случају повреде права из члана 7. става 2. овог Правилника или непримереног понашања запослених према ученику, у складу са општим актом установе, у року од осам дана од дана сазнања о повреди права.

Запослени у установи дужан је да одмах по сазнању, а најкасније наредног радног дана, поднесе писмену пријаву директору да је учињена повреда права ученика.

Директор је дужан да пријаву из ст. 1. и 2. овог члана размотри и да, уз консултацију са учеником и родитељем, односно другим законским заступником ученика, као и запосленим одлучи и предузме одговарајуће мере, у року од осам дана од дана пријема пријаве.

2. Обавезе ученика

Члан 9.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права. Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 6) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

Члан 10.

Односи међу ученицима заснивају се на принципима другарства, међусобног поштовања и културног опхођења.

Ученици су дужни да се пристојно и културно понашају према запосленима у школи, као и према старијима, родитељима и другим лицима на јавном месту.

Члан 11.

Ученици су обавезни да буду у Школи најмање пет минута пре почетка наставе или другог облика образовно-васпитног рада.

На знак звона ученици су дужни да буду у учионици, на својим местима. За време трајања часова у просторијама школе мора да влада ред и мир и није дозвољена шетња по ходницима за време трајања наставе.

По завршетку школских обавеза, ученици у реду и миру излазе из Школе.

Члан 12.

Ако ученик закасни на час, не сме се задржавати у ходницима, дворишту, санитарним просторијама и другим деловима школске зграде, већ одмах улази у учионицу или другу просторију у којој се изводи настава његовог одељења.

После јављања наставнику и давања обавештења о разлогу кашњења, по одобрењу наставника ученик одлази на своје место, при чему не сме узнемиравати остале ученике, већ ће се одмах укључити у праћење наставе, а уколико му је потребно објашњење у вези са наставом, обратиће се наставнику.

До доласка наставника ученици остају у учионици и припремају се за час.

Ако наставник не дође, а замсна се не може обезбедити, ученици остају у учионици и припремају се за наредни час.

Ученици не смеју напуштати своју учионицу без одобрења директора Школе.

Члан 13.

Свако одељење има два редара које одређује одељењски старешина.

Дужности редара су:

- 1) да пази на ред и дисциплину у учионици,
- 2) да припреми сунђер, креду и брише таблу пре сваког часа,
- 3) да обавештава предметне наставнике о одсутним ученицима,

- 4) да пријави одељењском старешини или дежурном наставнику свако оштећење школске имовине које примети,
- 5) да, у случају да наставник није ушао у учионицу 10 минута после звона за почетак часа провери код педагога, дежурног наставника или директора да ли ће наставник доћи на час.

Изостајање са наставе

Члан 14.

Ученици не смеју неоправдано изостајати са наставе или каснити на наставу и друге организоване облике активности у школи.

Родитељ, односно други законски заступник ученика одговоран је да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести школу.

Родитељ, односно други законски заступник ученика одговоран је да правда изостанке ученика најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом (потврде културно-уметничких друштава, спортских клубова, изјава родитеља и сл.).

Ученици путници дужни су да донесу потврду превозника у случају кашњења или недоласка превозног средства, у року од три дана од дана кашњења / недоласка у школу.

По истеку рока за правдање изостанака, сматраће се да је изостајање ученика било неоправдано. Изостанци који су сведептирани као неоправдани могу се накнадно оправдати ако ученик или његов родитељ учини вероватним да је рок за правдање изостанака пропуштен из оправданог разлога.

Члан 15.

Изостајање ученика са наставе до три дана због болести или повреде може се правдати изјавом родитеља, односно старатеља.

Родитељ, односно старатељ може да оправда највише три дана у сваком полугодинту.

Изостајање са наставе због болести или повреде дуже од три дана родитељ ученика је дужан да оправда лекарским уверењем лекара педијатра (школски диспанзер за ученике којима је место боравка Сомбор), односно лекара опште праксе (за ученике путнике).

О захтеву родитеља ученика да ученик изостане из школе због других разлога (путовања, спортска такмичења и сл.) одлучује одељењски старешина (за изостанак до три дана), односно директор школе (за изостанак дужи од три дана).

Члан 16.

Школа је дужна да обавести родитеља о ученику који нередовно похађа или је престао да похађа наставу, најкасније два дана од дана престашка похађања наставе.

Ако родитељ ученика по пријему обавештења из става 1. овог члана не обезбеди да у року од три дана ученик настави редовно да похађа наставу, Школа одмах обавештава Град Сомбор и надлежну установу социјалне заштите.

IV ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 17.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, **појачати васпитни рад** активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Када ученик неоправдано изостане са наставе 10 часова школа је обавезна да, без одлагања, писмено обавести родитеља/старатеља ученика, путем писма са повратницом. Школа је обавезна да, уз учешће одељењског старешине и родитеља/старатеља ученика, појача васпитни рад активностима у оквиру одељењске заједнице, као и обавезним стручним радом педагога. Ако надлежни у школи установе да је то неопходно, сарадња ће се проширити и на одговарајуће установе социјалне, односно здравствене заштите, а све у циљу промене понашања ученика.

Члан 18.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе која је у време извршења била утврђена овим Правилником, за тежу повреду обавезе, која је у време извршења била прописана Законом о основама система образовања и васпитања и за повреду забране из члана 110.-112. истог закона.

За лакшу повреду обавеза ученика може да се изрекне васпитна мера: опомена, укор одељењског старешине или укор одељењског већа

За тежу повреду обавезе, односно повреду забране из члана 110.-112. закона, могу да се изрекну васпитно-дисциплинске мере: укор директора, укор наставничког већа и искључење ученика из школе.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Ближе услове о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања и другим питањима од значаја за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада из става 6. овог члана, прописује министар.

Када малолетан ученик изврши повреду обавезе, односно забране из чл. 110-112. закона, школа одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

1. ЛАКШЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА И ИЗРИЦАЊЕ ВАСПИТНИХ МЕРА

Лакше повреде обавеза ученика

Члан 19.

Лакше повреде обавеза ученика су:

1. неоправдано изостајање са наставе и других облика образовног рада у току школске године до 25 часова,
2. неоправдано кашњење на часове,
3. напуштање часа без одобрења наставника,
4. педоношење прибора за обављање наставе,
5. избегавање наставе одређеног предмета,
6. необављање обавеза редара,
7. непридржавање правила понашања у школи,
8. понашање којим се парушава углед школе,
9. непристојно понашање према ученицима, наставницима или другим запосленима у школи,

10. непристојно понашање у Школи, школском дворишту или установи у којој се обављају вежбе или блок настава, према другим ученицима, наставницима, запосленима, пацијентима или другим лицима,
11. непримерено одевање у Школи или у установи у којој се обављају вежбе или блок настава,
12. немаран однос према раду, наставним средствима или имовини Школе или установе у којој се обављају вежбе или блок настава,
13. немаран однос према имовини других ученика, запослених у школи или других лица,
14. конзумирање хране, пића или жвакаће гуме за време наставе или других облика образовног рада,
15. свесно изношење непотпуних или нетачних информација у циљу остваривања некоег права,
16. улазак у зборницу и друге службене просторије без позива и одобрења запослених у школи,
17. коришћење мобилног телефона, електронских уређаја или других средстава којима се ремети дисциплина на часу или на другим облицима образовно-васпитног рада, а којима се не угрожавају права других и не служи за превару у поступку оцењивања,
18. нарушавање хигијене просторија у школи или у установи у којој се обављају вежбе или блок настава (бацање смећа ван канте за смеће, грицање семеники, писање по зидовима или намештају и слично),
19. увођење у школу, односно на час лица које нема својство ученика Гимназије „Вељко Петровић“ у Сомбору,
20. необављање санитарног прегледа или контролног санитарног прегледа у року од 14 дана од дана обавештавања о потреби обављања истог,
21. неовлашћено руковање противпожарним апаратом,
22. лоптање на ходнику,
23. бацање предмета кроз прозор.

Васпитне мере

Члан 20.

За лакшу повреду обавеза ученика може да се изрекне **васпитна мера**: опомена, укор одељењског старешине или укор одељењског већа, на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика, у складу са овим Правилником.

Васпитна мера изриче се ученику за лакшу повреду обавезе, без вођења васпитно – дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Васпитна мера може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 17. став 1. овог Правилника.

Ако Школа није претходно предузела неопходне активности из члана 17. став 1. Правилника, предузеће их пре изрицања мере.

Члан 21.

ОПОМЕНА се изриче за неоправдано изостајање са наставе од 5 до 8 часова у току школске године и оцена из владања се на крају првог или другог полугодишта смањује на врло добро (4).

Опомена се, по правилу, изриче и за прву учињену лакшу повреду обавезе ученика.

Ученику може бити изречена друга васпитна мера у складу са тежином учињене повреде.

Опомену изриче одељенски старшина на часу одељенске заједнице и уписује је у ђачку књижицу и у књигу евиденције о образовно – васпитном раду.

Члан 22.

УКОР ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ изриче се за неоправдано изостајање са наставом од 9-16 часова у току школске године и оцена из владања се на крају првог или другог полугодишта смањује на добро (3).

Укор одељењског старешине се, по правилу, изриче и за учињену другу по реду лакшу повреду обавезе ученика.

Ученику може бити изречена друга васпитна мера у складу са тежином учињене повреде.

Васпитну меру укор одељењског старешине изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу и у књигу евиденције о образовно – васпитном раду.

Члан 23.

УКОР ОДЕЉЕЊСКОГ ВЕЋА се изриче за неоправдано изостајање са наставе од 17 до 25 часова у току школске године и оцена из владања на крају првог или другог полугодишта смањује се на довољно (2).

Укор одељењског већа се изриче за и за учињену трећу по реду лакшу повреду обавеза ученика.

Укор одељењског већа изриче одељењско веће већином гласова свих чланова одељењског већа на предлог одељењског старешине или било ког члана одељењског већа. Гласање је јавно.

Васпитна мера укор одељењског већа уписује се у ђачку књижицу и у књигу евиденције о образовно – васпитном раду.

2. ВАСПИТНО - ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК И ВАСПИТНО ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Теже повреде обавеза ученика

Члан 24.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког поврешивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
- 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 1. тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Васпитно – дисциплинске мере

Члан 25.

За тежу повреду обавезе ученика, односно забране из члана 110.-112. закона, могу да се изрекну васпитно-дисциплинске мере, и то:

- 1) за тежу повреду обавеза ученика, мера - укор директора, укор наставничког већа и искључење ученика из школе;
- 2) за учињену повреду забране, мера - укор директора, укор наставничког већа, искључење ученика из школе.

Васпитно-дисциплинска мера може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана члана 17. став 1. овог Правилника.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Наставничко веће доноси одлуку о васпитно-дисциплинској мери искључења ученика из средње школе, а директор решење о искључењу ученика из школе.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изречној мери.

Школски одбор решава по жалби из става 11. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Члан 26.

Одељенски старшина или друго лице које има сазнање о извршеној тежој повреди обавезе или повреди забране обавештава директора школе да постоји основана сумња да је ученик извршио тежу повреду обавезе или повреду забране.

Обавештење садржи податке о ученику, опис повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде, одговарајуће доказе и назначење одредбе закона, односно правилника којим је регулисано да учињено дело представља повреду обавезе/ забране ученика.

Васпитно – дисциплински поступак

Члан 27.

Васпитно-дисциплински поступак је хитан. Води се применом правила општег управног поступка.

Директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак води га и окончава решењем о томе одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену тежу повреду обавезе ученика, покреће се најкасније у року од осам дана од дана сазнања.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену повреду забране из чл. 110-112. закона покреће се одмах, а најкасније у року од два дана од дана сазнања.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се, након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

Члан 28.

Закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка (у даљем тексту: Закључак) се доставља ученику, његовом родитељу/старатељу, одељењском старешини, педагогу, односно одговарајућем стручном тиму, непосредним уручивањем или препорученом поштом.

Закључак садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Закључак садржи и податке дану саслушања ученика.

Члан 29.

Пре почетка расправе директор школе утврђује да ли су присутна сва позвана лица.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не олазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана педагога да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Члан 30.

Расправа почиње читањем закључка, након чега се позива ученик против кога се води поступак да се изјасни о наводима из закључка и да изнесе своју одбрану.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

После изјаве ученика приступа се извођењу доказа ради утврђивања чињеница (изјаве сведока, податке из евиденције и друго).

Члан 31.

О вођењу васпитно-дисциплинског поступка води се записник.

У записник се уноси: назив органа који врши радњу, време и место у ком се врши радња, предмет у ком се врши и имена присутних лица.

Записник треба да садржи, податке о ученику; опис теже повреде обавезе ученика, односно забране; време, место и начин извршења повреде; утврђену одговорност за извршену тежу повреду обавезе; постојање олакшавајућих, односно отежавајућих околности.

У записнику се наводе све исправе које су биле употребљене на усменој расправи, а према потреби се прилажу записнику.

Ако записник садржи саслушање више лица, свако од њих ће се потписати испод оног дела где записника у ком је уписана његова изјава. Ако су вршена суочења део записника о томе потписале лица која су суочена.

Пре закључења записник ће се прочитати саслушаним лицима. Та лица имају право да и сама прегледају записник и да ставе своје примедбе. На крају записника ће се навести да је записник прочитан и да нису стављене никакве примедбе, или, ако јесу, укратко ће се уписати садржај примедби.

Записник потписују директор, ученик, његов родитељ, односно законски заступник, као и сва остала лица која су учествовала у поступку и записничар.

По завршетку васпитно – дисциплинског поступка записник се доставља органу надлежном за одлучивање.

Члан 32.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се, након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања. Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Уколико се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из школе, школа је у обавези да у исписницу унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

Члан 33.

Након спроведеног васпитно - дисциплинског поступка и утврђене теже повреде обавезе ученика, директор Школе решењем изриче укор.

УКОР ДИРЕКТОРА изриче се за учињену тежу повреду обавезе ученика из члана 24. став 1. тачке 1-7. и 9. Правилника и оцена из владања се смањује на довољно (2).

Укор директора изриче се и за неоправдано изостајање са наставе од 26 до 30 часова у току школске године и оцена из владања се смањује на незадовољавајуће (1).

Члан 34.

УКОР НАСТАВНИЧКОГ ВЕЋА изриче се за неоправдано изостајање са наставе од 31 до 35 часова у току школске године или учињену другу тежу повреду обавезе ученика, утврђену чланом 24. Правилника. За изречену меру оцена из владања се смањује на незадовољавајуће (1).

Члан 35.

ИСКЉУЧЕЊЕ ИЗ ШКОЛЕ изриче Наставничко веће за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно - васпитног рада 36 и више часова у току школске године или учињене друге теже повреде обавезе ученика, утврђене Законом о основама система образовања и васпитања и чланом 24. Правилника.

Члан 36.

Након спроведеног дисциплинског поступка и утврђене теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, Наставничко веће доноси већином гласова присутних, одлуку о изрицању васпитно дисциплинске мере.

Одлука Наставничког већа којом се изриче васпитно-дисциплинска мера из става 1. овог члана мора да садржи: име и презиме ученика, назив одељења, кратак опис повреде коју је ученик учинио, време и место извршења повреде, врсту повреде, датум и број закључка о покретању поступка, извод из записника о саслушању ученика и друга доказна средства.

На основу одлуке Наставничког већа директор школе доноси решење о васпитно - дисциплинској мери. Решење мора да садржи све саставне делове које садржи решење у управном поступку.

Члан 37.

Када предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110-112. Закона озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Оцењивање владања

Члан 38.

Оцена из владања током године изражава се описно и то: примерно, врло добро, добро, довољно и незадовољавајуће.

Закључна оцена из владања јесте бројчана, и то: примерно (5), врло добро (4), добро (3), довољно (2) и незадовољавајуће (1) и улази у општи успех ученика.

Владање ванредног ученика не оцењује се.

Оцену из владања на предлог одељењског старешине утврђује одељењско веће.

Члан 39.

Оцена из владања ученика у току полугодишта изражава се описом учениковог односа према школским обавезама и сопственим правима и обавезама, другим ученицима, запосленима у школи, другим организацијама у којима се остварује образовно-васпитни рад, школској имовини, имовини других и заштити и очувању животне средине, као изреченој васпитној или васпитно-дисциплинској мери.

Описна оцена из става 1. овог члана садржи предлог мера и активности које школа планира и предузима ради промене понашања ученика, као и начин укључивања одговарајућих установа, организација и појединаца и динамику праћења понашања ученика.

Описна оцена из ст. 2. и 3. овог члана евидентира се у педагошкој документацији наставника, односно одељењског старешине.

На оцену из владања не утичу оцене из предмета.

Школа је у обавези да континуирано прати, анализира, благовремено предузима мере у циљу развијања одговорног понашања ученика и свих учесника у образовно-васпитном процесу.

Закључна оцена из владања

Члан 40.

Закључну оцену из владања утврђује одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера, предузетих активности и њихових ефеката, а нарочито на основу његовог односа према:

- 1) школским обавезама и сопственим правима и обавезама;
- 2) другим ученицима;
- 3) запосленима у школи и другим организацијама у којима се остварују поједини облици образовно-васпитног рада;
- 4) имовини школе, имовини других лица или организацијама у којима се остварују настава или поједини облици образовно-васпитног рада;
- 5) заштити и очувању животне средине.

Оцена из владања поправља се на предлог одељењског старешине најкасније на крају првог или другог полугодишта када ученик показује позитивне промене у свом понашању и прихвата одговорност за своје поступке након указивања на непримерно понашање или кроз појачани васпитни рад, након изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере.

Члан 41.

Оценом примерно (5) оцењује се владање ученика који редовно похађа наставу и друге облике рада у које је укључен, поштује договорена, односно прописана правила понашања и мере безбедности, негује атмосферу другарства и конструктивног решавања конфликта у одељењу; своје ставове брани аргументовано водећи рачуна о осећањима других и усвојеним правилима понашања, поштује школску имовину и имовину других, има активан однос према очувању и заштити животне средине.

Смањење оцене из владања за лакше повреде

Члан 42.

Закључна оцена из владања смањује се за лакше повреде обавеза ученика и повреде прописане правилником којим се уређује протокол поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (у даљем тексту: правилник о протоколу поступања):

1) оценом врло добро (4) оцењује се владанје ученика који се понаша на начин описан на првом нивоу у складу са правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика;

2) оценом добро (3) оцењује се владанје ученика који се понаша на начин описан на другом нивоу у складу са правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика.

Смањење оцене из владанја за теже повреде

Члан 43.

Закључна оцена из владанја смањује се за теже повреде обавеза ученика прописане Законом, за насилно и дискриминаторно понашање из правилника о протоколу поступања, и то:

1) оценом довољно (2) оцењује се владанје ученика који понови понашање на начин описан на другом нивоу у складу са правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика;

2) оценом незадовољавајуће (1) оцењује се владанје ученика који се понаша на начин описан на трећем нивоу у складу са правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере и предузетих активности појачаног васпитног рада који је у интензитету примерен потребама ученика није дошло до позитивне промене у понашању ученика.

Смањење оцене из владанја због неоправданог изостајања

Члан 44.

Ученику који неоправдано изостаје са наставе смањује се оцена из владанја на крају првог или другог полугодишта уколико након благовремено предузетих мера и активности појачаног васпитног рада и обавештавања родитеља, односно старатеља ученика, није дошло до позитивне промене у понашању ученика, и то:

1) врло добро (4) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе од 5 до 8 часова;

2) добро (3) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе од 9 до 16 часова;

3) довољно (2) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе од 17 до 25 часова;

4) незадовољавајуће (1) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе 26 и више часова.

V МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 45.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Родитељ односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе предузећу у којем се одржава настава, правном лицу са којим школа сарађује у образовно васпитном раду или ваннаставним активностима, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Члан 46.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор закључком.

Постојање штете, висину, околности под којима је настала, ко је проузроковао одређује трочлана комисија коју именује директор Школе.

Висина штете утврђује се на основу ценовника или књиговодствене вредности оштећене или уништене ствари, а ако то није могуће комисија процењује штету уз помоћ сручњака.

Члан 47.

Директор доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и обавези ученика, односно његовог родитеља односно другог законског заступника да штету надокнади у одређеном року, а на основу предлога комисије.

Накнада штете уплаћује се на жиро рачун Школе, односно предузећа којем је штета нанета.

Ако ученик, односно родитељ односно други законски заступник, одбије да штету надокнади, накната се може тражити путем суда.

Директор може да одлучи да ученик, његов родитељ, односно други законски заступник буде делимично или у целини ослобођен надокнаде штете у случају кад би надокнада довела ученика и његову породицу у тешку материјалну ситуацију.

Члан 48.

Ако је штету проузроковало више ученика, утврђује се материјална одговорност сваког ученика посебно.

Уколико се не може утврдити удео сваког ученика у проузроковању штете, сматра се да су сви ученици који су штету проузроковали намерно или из крајње непажње, подједнако одговорни и штету надокнађују солидарно.

VI ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 49.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник ученика може да поднесе писмену пријаву директору установе у случају повреде права из члана 7 став 1. овог Правилника или непримереног понашања запослених према ученику, у складу са општим актом установе, у року од осам дана од дана сазнања о повреди права.

Запослени у установи дужан је да одмах по сазнању, а најкасније наредног радног дана, поднесе писмену пријаву директору да је учињена повреда права детета и ученика.

Директор је дужан да пријаву из ст. 1. и 2. овог члана размотри и да, уз консултацију са учеником и родитељем, односно другим законским заступником ученика, као и запосленим одлучи и предузме одговарајуће мере, у року од осам дана од дана пријема пријаве.

Члан 50.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из чл. 110-112. закона, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Против другостепеног решења о изреченој мери искључења ученика из средње школе или школе са домом, ученик, родитељ, односно други законски заступник има право на судску заштиту у управном спору.

Пријава Покрајинском секретаријату ради заштите права ученика

Члан 51.

Ученик, родитељ односно други законски заступник детета и ученика, има право да поднесе пријаву Покрајинском секретаријату надлежном за послове образовања, уколико сматра да су му повређена права утврђена законом, у случају:

1) доношења или недоношења одлуке органа установе по поднетој пријави, приговору или жалби;

2) ако је повређена забрана из чл. 110-113. Закона о основама система образовања;

3) повреде права ученика из члана 79. Закона о основама система образовања.

Пријаву из става 1. овог члана ученик, његов родитељ односно други законски заступник ученика може поднети у року од осам дана од дана сазнања за повреду својих права.

Ако оцени да је пријава из става 1. овог члана основана, Покрајински секретаријат надлежан за послове образовања ће у року од осам дана од дана пријема пријаве упозорити установу на уочене неправилности и одредити јој рок од три дана од упозорења за отклањање уочене неправилности.

Ако установа не поступи по упозорењу из става 3. овог члана, Покрајински секретаријат надлежан за послове образовања ће предузети одговарајуће мере, у складу са законом.

Приговор на оцењивање, оцену и испит

Члан 52.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе:

1) приговор на оцену из предмета и владања у току школске године;

2) приговор на закључну оцену из предмета и владања на крају првог и другог полугодишта;

3) приговор на испит.

Приговор на оцену из предмета и владања подноси се директору школе у року од три дана од саопштења оцене.

Приговор на закључну оцену из предмета и владања на крају првог и другог полугодишта подноси се директору школе у року од три дана од дана добијања ђачке књижице, односно сведочанства, осим за ученике завршних разреда у року од 24 сата.

Приговор на испит подноси се директору у року од 24 сата од саопштавања оцене на испиту.

Директор школе, у сарадњи са стручним сарадником и одељењским старешином, одлучује о приговору из става 1. тачка 1) овог члана у року од три дана, односно у року од 24 сата о приговору из става 1. тач. 2) и 3) овог члана, претходно прибављајући изјаву наставника.

Директор је дужан да предметном наставнику на чију оцену је уложен приговор, у року од три дана од доношења одлуке достави одлуку.

Ако оцени да је приговор основан и да оцена није јавно саопштена, образложена, односно да оцењивање није у складу са прописима, директор поништава оцену, појачава педагошко-инструктивни рад са наставником у установи и решењем образује комисију за проверу знања ученика, преглед и поновно оцењивање писменог или другог рада ученика. Комисија има три члана, од којих су два стручна за предмет, односно област предмета.

Уколико се утврди да закључна оцена није изведена у складу са прописима, директор поништава и враћа оцену одељењском већу на разматрање и закључивање.

Наставник чија оцена је поништена упућује се и на стручно усавршавање за област оцењивања и комуникацијских вештина.

Уколико појачани педагошко-инструктивни рад у установи и стручно усавршавање наставника не дају позитиван резултат, директор је у обавези да захтева стручно педагошки надзор над радом наставника од стране просветног саветника.

Ако директор у сарадњи са стручним сарадником и одељенским старешином оцени да је приговор на оцену из владања основан и да оцењивање није у складу са прописима упућује одељенском већу на разматрање и поновно одлучивање, уз учешће стручних сарадника.

Ако директор утврди да закључна оцена из предмета није изведена у складу са прописима или је приговор из других разлога основан, решењем поништава закључну оцену и упућује ученика на полагање испита.

Ако утврди да је оцена на испиту изведена противно прописима, поништиће испит и упутиће ученика на поновно полагање испита. Испит се организује у року од три дана од дана подношења приговора.

Уколико школа нема потребан број стручних лица за одговарајући предмет, ангажује стручно лице из друге школе.

Наставник чија оцена је оспорена или на чији је предлог утврђена закључна оцена, не може да буде члан комисије.

Када је поништен испит директор образује нову комисију у чијем саставу не могу да буду чланови комисије чији је испит поништен.

Оцена комисије је коначна.

Члан 53.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу Школском одбору на решење о утврђеној материјалној одговорности ученика у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Против другостепеног решења о утврђеној материјалној одговорности ученик, родитељ, односно други законски заступник има право на судску заштиту у управном спору.

VII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 54.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Члан 55.

Даном ступања на снагу овог Правилника престају да важе одредбе Правилника о правима, обавезама и одговорности ученика Гимназије „Вељко Петровић“ у Сомбору дел.број 01-130 од 27.02.2018. године.

Председник Школског одбора

Филип Ђуровић

Правилник је објављен на огласној табли школе дана 31.03.2022. године.
Заведен под деловодним бројем 305/2022 дана 31.03.2022. године.

Секретар школе

Драган Катанић